Ч. 257 (11.508). Львів, субота 17. листопада 1928. Opłata pocztowa opłacona ryczałtem. Рік LXVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: М. сячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Поїздка Девея до Москви.

Львів, 16. листопада 1928.

Фінансовий дорадник Польського Банку американець Девей виїхав до Москви. Сам він офіціяльно заявив, що не має ніякої ні фінансової ні політичної місії, а їде до Москви в наскрізь приватному характері задля розривки. Колиж зважити, що Девей є особистим приятелем нововибраного президента Зединених Держав Північної Америки Гувера, і що свою подорож до Москви відбуває саме по виборі Гувера, то прийдеться зробити висновок, що ця подорож крім приватного мусить мати ще й інший характер.

Нині Девей уже в Москві, а його приятель нововибраний президент Гувер почав подорож до Полудневої Америки в торговельних цілях. Дивний, але напевно добре наперед підготований збіг обставин. На ту тему появилися в світовій пресі вже найріжнородніші комбінації та здогади. Одні кажуть, що поїздка Девея до Москви має підготовити для американського капіталу відповідний ґрунт задля його льокацій у СРСР. Інші твердять, що Девей має докладно провірити теперішній економічний стан більше-менше стабілізованої большевицької держави та висловити свому приятелеві Гуверові авторитетну опінію, чи доцільно булоб тепер Зединеним Державам визнати СРСР та вступити з ним в ділові не так політичні як більше господарські звязки.

Але є ще інше освітлювання поїздки Девея до СРСР і Гувера до Полудневої Америки. Обі вони мають глибокий політичний підклад і мають за ціль демонстрацію проти англійської політики. Чому? В Льондоні повстав ще в жовтні міжнародній комітет для оборони інтересів західно - европейських власників старих російських зобовязань. До цього комітету ввійшли представники капіталу з сімох країв: Англії, Франції, Бельгії, Голяндії, Швайцарії, Данії і Німеччини. Цей комітет є цілком приватною установою, а повстав він у Льондоні за приватною англійською ініціятивою. Але не зважаючи на те, не можна сумніватись, що буде він мати великий і непереможний вплив на управильнювання чи взагалі на укладання радянсько - европейських господарських і політичних відносин. Його тому не на жарт перелякалися большовики і розсипалися передовсім на німецьких капіталістів за те, що ті ввійшли до названого комітету, хоч це — твердять комуністи — суперечить рапальському договорові з 1922 р. Одначе приватні німецькі капіталісти рапальським державним договором цілком не звязані і тому мають вільну руку в таких справах. Тому то й вони прилучилися до заініціованої англійськими капіталістами акції. Очевидно, що в тій приватній англійській ініціятиві не могло не бути руки урядових англійських чинників.

Так щонайменше зрозуміла справу Америка і так зрозуміли її приватні американські капіталісти. У відповідь на мобілізацію капіталістів англійцями мабуть і поїхав Девей до Москви, а Гувер до Полудневої Америки робити свої протиставні англійським інтереси. Виходить, що це мобілізація протилежних сил двох великих суперників. Що по лінії тієї мобілізації, а не по ніякій іншій, відбуваються обі названі поїздки не можна сумніватися і то тим більше, коли прислухатись добре до промови президента (ще урядуючого) Зединених Держав Куліджа, яку він виголосив дня 11. листопада з нагоди 10-ої річниці завішення зброї в світовій війні. Промова ця мала недвозначний протианглійський характер, особливо в місці, де говориться про морські зброєння.

Отже поїздку Девея треба вважати заповідю нової американської політики відносно СРСР. А ґенези тієї політики треба шукати в нетрах англьо-американського напруження. Вістря такої американської політики наставлене, самозрозуміло, проти Англії, дарма, що це діється по підписанні „пацифістичного" пакту Келльоґа і дарма, що Гувер заповідає по обнятті урядування свою ініціятиву в скликанні міжнародньої конференції в справі обмеження зброєнь на суші і на морю, якщо такої ініціятиви не викаже ніяка европейська держава.

Після львівських подій.

„Польсько-українські ілюзії".

Під таким наголовком приносить виленський монархічний щоденник „Слово" з дня 9. листопада н. р. (ч. 256) статтю пера Александра Бохенського, в якій між іншим читаємо:

„Польська політика у Східній Галичині (такої номенклятури вживає „Слово" всупереч звичаєві всеї польської преси) була виплідною двох сил. З одної сторони варшавський уряд бажав згоди (?) з українцями, а другої місцеві поляки противилися категорично якимнебудь концесіям. Тому, що ніколи не було певности, чи українці ті евентуальні концесії приймуть, а натомісць була певність, що вони доведуть поляків до гострої опозиції, не роблено нічого і не ведено української політики взагалі. Бо не можемо називати політикою невдарні проби драпування на переміну то одних то других, такими засобами, як утраквізація, яка в наслідку спричинила загальне роздратування. Одначе не можна припустити, що консеквентне ігнорування українських постулятів Польщею, а щонайменше польськими політиками зі Сх. Галичини, було лише сліпим виконуванням націоналістичної доктрини, або пімстою за кріваві страти, які понесено в часі польсько-української боротьби. То було би для нас кривдичим. В постуляті відмовлювання українцям університету, місць в урядах, субвенцій на кооперацію, української мови на урядових актах і т. д. була думка і то думка, крім самого заложення, льогічно проведена. Тією думкою була можливість відірвання українських мас від їх теперішних провідників і проблення з них якоїсь нової національної „категорії", в якій кожний її член був би „русином", але говорив би, писав і думав по польськи. І тут починається ілюзія".

„Кожний, — пише далі „Слово" — хто по травневім перевороті мав до діла з виборчою пропагандою, знає, як важко є відривати людей від даного табору, навіть такого, що побудований на зовсім фальшивих підставах, коли ті люди вже слухали, читали пресу даного табору, [illegible] промов лідерів і виробили собі якийсь погляд на політичні справи. А [illegible] [illegible] не може бути мова про відірвання людей [illegible] іншої національности, без зміни [illegible] [illegible] чимсь? В [illegible] [illegible] українська бібліотека, а читальня в [illegible] кооператива, аматорський гурток (якому хоча бонн не можна нано тратити), а сидячи цілими тижнями за одним і тим самим примірником українських газет. Чи можна собі уявити поляка, хочби й найвимовнішого, що міг би бодай одного українця з наших відносинах відірвати від своєї партії? Ілюзія! А тейже то є підставою польсько-українських відносин по найбільшій части".

„Якщо пишемо „по найбільшій части", то тому, що ліпає тут ще й інша ілюзія, що є в тому випадку фундаментом української політики супроти нас. Тим фундаментом є замір створення незалежної української держави зі Сх. Галичини. Ілюзія тому, що край цей є так ґрунтовно поміщаний, типники польські й українські є так розвинені, що неможливо припустити, щоби один з них міг запанувати над другим без постійної боротьби, яка дуже скоро мусілаб скінчитися протекторатом Росії. А тейже українці, поборюючи польську державу, не можуть мати нічого іншого на думці, як прямування до утворення незалежної держави, малої (?), богатої, внутрішньо ґрунтовно роздвареної, а зовнішньо положеної між двома потугами (якими?). Ілюзії!"

„Один бувший польський посол, — ревелиціонує „Слово" — якого не можна посуджувати в націоналізмі, бо був пепеесом, запевнював мене, що українці стануть поляками (sic!) з хвилиною, коли розмарнуються між них велику власність. Отже пани російський з 1864 р., який збанкротував супроти тодішнього польського хлопа з Королівства, сто разів темнішого від нинішнього галицького селянина, мав би повестися тут? Ще один доказ, що ілюзії сягають надзвичайно глибоко до всіх партій. Так само як глибоко сягає короткозора політика українська, яка борючися проти Польщі, запрацьовує собі сто разів гіршу культурно й економічно неволю з Росією. Між тими двома ілюзіями розтягаються окопи штучної польсько-української ненависти".

Так змалювало польсько-українські відносини виленське „Слово". Поминаючи деякі нетактовности тієї статті та тенденційне й поверховне висвітлення українських політичних змагань, треба признати, що цей голос виленського щоденника додатньо ріжниться своїм спокоєм та намаганою розміреною безсторонністю від тієї повені дайливих і негідних вибухів національної нетерпимости та звірячого шовінізму, що заповнюють від кількох львівських подій усю майже без ріжниці польську пресу.

„Сойм Річипосполитої дав належну відповідь воюючому гайдамацтву".

Під таким пророчистим заголовком — очевидно у відповідно зреферованій — вторкований днів у сойму освітленні — „Іл. Кур. Щоденному", в краківському „Іл. Кур. Цодзєнному". Таким самим духом написана і передова стаття того ж органу (ч. 318), при чому для підкріплення своїх тез („треба відріжняти **українців**, що ширять заколот й ненависть до Польщі від **русинів**, що бажають праці, спокою і згідного пожиття з польським народом, з яким є звязані від пятьсоткільканадцять літ історичними подіями") „І. К. Ц." наводить уривки з різних листів невідомих, які сердяться з редакцією і подають і [illegible] своєї „глибокоумної" уваги на ню тему. Нема з того що виводити, бо все те звичайні видумки пісенітниці, в які не повірить ні один поляк, що хоч трохи знає між нашим народом і знає нашу працю й наші змагання. [illegible]

що воно могло зродитися хіба тільки в головах комплєтних неуків та ігнорантів нашого національного життя і його розвоєвих форм.

А висновки з тих голосів своїх читачів (мимо також „русинів") „Іл. К. Ц." робеть такі:

„Листи ці множаться на наших редакційних бюрках з дня на день щораз більше. Виходить з них ясно, що польське населення, плекаючи високі гасла польської державности на Землі Червенській, бажає згідного співжиття і волі (?) для русинів. А з другої сторони бачимо, що в поняттях малопольської суспільности доконалося вже перегруповання понять між русинами й „українцями" званих навіть погірдливо руснацьким загалом — „пітлюрами" або „Балиєм-Рутенами" (хто це таке чував?).

„Метою цих останніх — безлуване шерення терору й актів саботажу, далеких від якоїнебудь доцільности, аби тільки викликувати фермент і на цьому тлі тягнути листи з Берліна чи Москви та вести життя вигідне й ледаче — і то під гаслом творення України в Малопольщі".

Наведеного хіба досить. А щодо змісту, то ми дуже жалуємо, що не маємо змоги видрукувати у нас хочби десятої частини того, що дістали в останніх днях від наших читачів і прихильників. Тоді „І. К. Ц." пізнав би, які є правдиві настрої нашого народу в Галичині.

—o—

Нові арештовані.

В четвер, 15. п. м. арештувала поліція в Акад. Домі Волод. Гошкова, уч. матеріяльної школи проф. Новаківського й Івана Плахтину, студ. прав.

Дня 10. XI. п. р. арештовано у Поморянах Василя Шийкова, учня II. к. сем. і приміщено в арештах у Миколаєві над Дністром.

РЕВІЗІЇ НА ПРОВІНЦІЇ.

Отинійщина.

Дня 9. п. м. переведа поліція в отинійськім повіті такі ревізії: В Отинії в канцелярії та приватнім мешканні д-ра Степана Дрогомирецького, в кооперативі „Єдність" та в приватнім мешканні Бронята Лабія, в читальні „Просвіти" і в товаристві „Сокіл", а дальше у Дмитра Іванцева і Василя Олійника. Всюди шукано за зброєю та відозвами протидержавними і ніде нічого не знайдено. — Тої самої днини переведено ревізію в Угорницях в кооперативі „Зоря" і в читальні „Просвіти" та в приватних мешканнях Михайла Кіндратського, Михайла Ковальського і Ячмінського. — В Молодилові переведено теж того самого дня ревізію в читальні „Просвіти" та в приватних мешканнях Степана Солонечука і Палагне Кваснюк; шукано за зброєю та „Сурмою" і то шукано навіть по стодолах і стайнях та поміж пшеницею, однакже нічого не знайдено. — Тої самої днини в годині 6 рано переведено ревізію в Кривоші [illegible] у Володимира Свистулях Северина [illegible], а опісля [illegible], котра тривала 3 години, у Миколи Залеського та Юліяна Цяпука; при ревізії у Семенівського поліція Павловський відгрожувався тим, що має дак „бандитів вишать" — оба останні з яких переведено ревізію, є діяльними членами протиалькогольного комітету і більше нічим не займаються. Крім того переведено ревізію в кооперативі в Крисинтулах Неннк та у Виноград. — Всюди шукано за зброєю, однакже нічого не найдено. При тих ревізіях поліція шукала також, що знайте яких доказів до нові від оружної публікації поліції в Станиславові.

Богородчанщина.

У звязку з львівськими подіями переведена поліція в Богородчанськім повіті дня 9. п. м. [illegible] [illegible] [illegible]

ної зброї", летючок та відозв У. В. О. і так переведено основну ревізію у студента прав Тараса Антоновича, справника місцевого т-ва „Сокіл", яка тревала півтора години, не давши очевидно, ніяких результатів. Після того удалася поліція до приватного мешкання о. декана Сухого Володимира, відомого народнього діяча Болехівщини, а не заставши його дома, пішла до кооп. „Надія", складниці Повітового Союзу Стрий в Болехові та до приватного мешкання директора коопер. „Надія" Сімкового Тараса, де переведено основні труси, одначе теж без жадних вислідів. Тогож дня перед полуднем переведено ревізію в домі студента прав Мудрицького Осипа. Ревізія тревала цілу годину і теж очевидно нічого не знайшла. Дальше переведено ревізію в домі радника Лисинецького Гедиміна, адвоката й голови філії „Просвіти" в Болехові, у п. Глинського Осипа, заст. голови місц. „Сокола", у його брата Дмитра Глинського, у приватнім мешканні п. Маруська Осипа, а крім того поверховну ревізію в домівці рух.-пож. т-ва „Сокіл". Всі ті ревізії не дали найменшого висліду. — В останній хвилі довідуємося, що в селі Вітвиця арештовано молочаря місцевої кооперативи Витвицького під замітом розширювання недозволених летючок.

Стрий.

Крім нотованої вже в „Ділі" ревізії в помешканні й канцелярії адв. д-ра Гарасимова переведено ще в Стрию цілу низку ревізій серед української інтелігенції. М. ін. відбувся трус в домі адв. д-ра Луцького, в суд. радника Файгли і в богатьох інших. При всіх тих ревізіях не знайдено нічого.

Побої української молоді в Тернополі.

Вечерами, а то й днем, нападають невислідженi доти напасники на українську гімназійну молодь. І так побито гімназ. учнів: Граха, Дзюбинського, Булку, Лемпа, Ковальчука (тяжко) й інших. Поліція не вислідила досі ні одного з напасників.

Напад в Куликові.

Дня 10. п. м. вечером напала група „стшельцв", що прибула з сусідного села до Куликова на п. Івана Породка, що стояв спокійно на тостинці. Ця група стала його турбувати, але на його крик поабігалися люди з поблизьких хат і його вратували.

Відгомін львівських подій.

У звязку з відомими львівськими подіями наспіли телеграми і письма зі співчуттям для українського народу на адресу Редакції „Діла" від „Генеральної Ради Союзу Українських еміграньських організацій у Франції", від бувших учасників армії УНР у Франції і від культурно-спортового товариства „Буковина" у Букарешті. Крім того прийшла телеграма такогож змісту на адресу голови Українського Національно-Демократичного Обєднання посла д-ра Дмитра Левицького від Української Національної Партії в Румунії за підписом д-ра Володимира Залозецького.

Громадяни! Приготовляймося до відповідного відсвяткування 60-літнього ювилею „Просвіти" та причинімся всі гідним нас ювилейним подарком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матери.

По широкому світі.

Міністерство освіти в Югославії заборонило виставу фільму „Життя Степана Радіча", не бажаючи дальших маніфестацій з цього приводу.

У Празі радить конференція над безпосередньою залізничною комунікацією між европейськими державами і Далеким Сходом.

Страйк металістів у Німеччині знову поширився на 40.000 робітників.

Англ. парламент відкинув внесок Льойд Джорджа, який виступав проти морського порозуміння з Францією.

Син мехиканського президента Обрегона, вбитого Торалем, хотів відомстити смерть батька і застрілити вбивника; коли йому не вдалося, сам застрілився.

Англіканський митрополит з Кентербері зрікся офіціяльно свого становища. При цій нагоді святкував він 25-літній ювилей своєї митрополичої праці.

З „Рідної Школи".

Кличуть Вас! — Відгукніться!

Наш поклик до надзвичайних датків на ліквідацію фінансової кризи „Рідної Школи" не проминув безслідно. Українські Товариства, Організації й поодинокі громадяни та громадянки, які найбільше дорожать рідношкільними установами, відгукнулися, пересилаючи більші чи менші надзвичайні датки. Датки ці оголошено своєчасно в часописах.

Слідуючі Громадяни й Організації не тільки від себе зложили надзвичайні датки на „Рідну Школу", але взивають також інших до цього:

Службовики „Центросоюзу" у Львові крім складаного щомісячно 1 проц. своїх поборів — жертвували 397,18 зол. на „Рідну Школу" і взивають всіх приватних службовиків українців без огляду на те, у кого вони працюють, а в першу чергу кооперативних робітників у Львові і в краю, щоби вони також негайно зложили одноразово на цілі „Рідної Школи" свій одноденний заробіток.

Повітова Управа „Української Християнської Організації" в Старім Самборі зложила 34.50 зол. і кличе всі Повітові Управи „Українських Християнських Організацій" до зложення надзвичайних датків на „Рідну Школу".

Виділ „Товариства Українських Ветеринарійних Медиків" в Берні прислав 106.50 чеських корон як збірку між товаришами українськими студентами і кличе всіх товаришів і ветеринарійних лікарів та Т-во українських ветеринарійних медиків „Ватра" у Львові надсилати надзвичайні датки до „Рідної Школи".

Кооператива при українській державній дівочій учительській семинарії у Львові складає 50 зол. і кличе кооперативи і крамниці при всіх українських школах до зложення таких квот на „Рідну Школу".

Читальня „Просвіти" в Тишківцях зложила 20 зол. і кличе всі Читальні до надсилання надзвичайних датків на „Рідну Школу".

Т-во „Луг" у Жабю прислало 100 зол. і взиває всі „Луги" до надзвичайних датків на ліквідацію фінансової кризи „Рідної Школи".

Михайло Федорович, ковальський майстер, зложив 1 доляра і взиває всіх українських ремісників до зложення такої квоти на „Рідну Школу".

Надіємося, що ці заклики до жертв найдуть живий відгук у чинах всіх українських товариств, організацій та поодиноких громадян.

Надіємося, що започаткований ланцюх не урветься байдужністю і зневірою нашого загалу, а навпаки піддержуваний і продовжуваний, безперервно скріплюваний новими жертвами — дасть змогу „Рідній Школі" вийти з теперішньої фінансової скрути, дасть їй засоби до нової корисної творчої праці.

Головна Управа „Рідної Школи" у Львові, Ринок 10.

Свята 1. листопада.

Відень.

Заходами ад гок створеного комітету під проводом надінспектора Ол. Сероїчковського й парохіяльного комітету під проводом о. д-ра Горникевича українська кольонія у Відні урочисто святкувала десяті роковини 1. листопада.

По відправі Богослуження в церкві св. Варвари і панахиди в память тих, що голови свої зложили в боротьбі за волю українського народу, відслонено пропамятну таблицю на мурах церкви св. Варвари в память жертв української визвольної війни. Таблиця, виконана по проєкту проф. Холодного, з написами в мові українській і німецькій, робить дуже гарне враження.

Після того відбулася в салі „Кунстшпіле" святочна академія. Отворив академію надінсп. Ол. Сероїчковський промовою, в котрій акт 1. листопада 1918 р. зясував в головними моментами державного істнування українського народу і його боротьби за свою державність в минулому, зазначуючи в ней спосіб тяглість української державної традиції. Бувший шеф оперативного відділу при Головній Команді УГА д-р Г. Кох виголосив обширний і цікавий реферат про історію УГА, її боєві подвиги й долю борців і скитальців за українську державність. Теплу згадку присвятив референт поодиноким заслуженим генералам У. Г. А. — з живих і покійних уже. При згадці про окремих полководців УГА публика робить шумну овацію присутньому на академії генералові Кравсові. З черги темпераментну та високопатріотичну промову виголосив представник молоді Іваників, кладучи натиск на те, що боротьба нашого народу за волю є всенародним ділом та що в цій боротьбі не повинна стояти на перешкоді партійність.

Отсі головні точки програми академії переплiталися співами хору, під орудою диригента О. Нечипора, сольовим співом Ів. Савки та деклямацією Г. Кривецького („Великі роковини" Франка). Накінець перед зібраними отворився на сцені гарний живий образ: „Поклін перед могилою невідомого стрільця".

Велика саля „Кунстшпіле" була переповнена публикою, серед котрої було також богато представників чужих народів, славян і німців.

Вечером того-ж дня відбулися численні товариські сходини віденських українців. Вечер проведено за теплими товариськими розмовами, промовами і співом національних пісень. Почувалося загальне піднесення духа і пробивалася у людей віра в кращу будучність. Зі сходин вислано привітні телеграми вождам У. Г. А., ген. Тарнавському, Павленкові і Курмановичеві.

Бібрка.

Дня 1-го листопада святкувала Бібрка память полеглих у визвольній війні Героїв Службою Божою та панахидою, яку відправили чотири священики з найближчих сіл при гарно прибраній квітами і вінцями могилі, уставленій посеред церкви. Після панахиди промовляв о. сов. М. Бобовник. З церкви рушив нарід до салі Повітового Кредитового Товариства, де на велике здивування застав позамикані брами, біля яких стояли поліцаї, не пускаючи нікого на подвіря. Аж інтервенція сен. К. Трояна в старости спричинила уступлення поліції. Коли поліція уступила, відбулися в салі збори на основі § 2. Незвичайно поважну і змістову промову про значіння 1-го листопада для нашого народу виголосив д-р К. Троян. Після відспівання національного гимну присутні в поважному і святочному настрою розійшлися домів.

Хирів.

В четвер, дня 1-го листопада влаштували місцеві громадяни в хирівській церкві могилу в честь полеглих Борців за волю. Могилу прикрашено цвітами та вінцями, а на березовий хрест вложено терновий вінець з жовто-блакитною стяжкою, на якій видніє напис: „Хоч полягли — живуть!" В год. 6-ій вечером відбулася при тій могилі панахида за полеглих членів Української Галицької Армії, яку відправив місцевий парох о. сов. Ольшанський при участи всього громадянства Хирова. Після панахиди виголосив о. Ольшанський гарну промову, хочім хор відспівав „Боже, великий єдиний". Листопадові свята відбулися також у селі Росохах і Біличі Долішній, де місцеві парохи відправили панахиду за полеглих членів УГА і пояснили в своїх проповідях вагу 1-го листопада для українського народу.

Болехів.

Десяті роковини 1. листопада відсвятковано в Болехові Богослуженням в церкві на Волоському Селі. Серед церкви виділа стрілецька могила, прегарно удекорована Соколами. Біля могили почетна сторожа Соколів, ряди Соколів і Сокілок і численно зібране громадянство. На мурах міста виділи густо наліплені афіші, які повідомляли, що в неділю 4-го листопада відбудеться в честь українських полеглих святочний вечір. У програму того вечера входили: промова, хори, вправи, деклямації, вистава: „Козацькі діти" і „Великий день" Р. Купчинського, які мав відограти амат. гурток чит. „Просвіти" у Волоському Селі. Одначе старосто його заборонило, між іншим з огляду „на публичний спокій".

Болехівський

ВІДГУКИ ДНЯ.

Хто ми і звідки?!

Чоловік до смерти вчиться. Нема дня, ба щобільше — хвилини, щоби книга життя не розкрила якоїсь нової сторінки з незнаними правдами.

От наприклад:

Живемо ми собі в Галичині, як жили наші батьки, діди та прадіди і ні в голові не було нам, що ця Галичина, це не наша хата, а просто заїздний дім. Заїхали ми до нього що-правда ще десь в десятім століттї і сидимо досі, але все таки заїхали.

Не знали ми про те...

Щойно посол Ст. Стронський розповів нашим послам, а вони певно передадуть суспільности. Він сказав так: „Коли в X. стол. прийшов у Галичину князь руський, то — як пише хронікар — забрав (князь, не хронікар!) землю Ляхів".

З цього виходить ясно, що ми в Галичині тільки гістьми, зайдами, інтрузами, окупантами, азилянтами... А коли воно так, то чого полякам гратися т. зв. українською проблемою, її розвязанням чи радше завязанням!?

Коли ми гості, а не поволимось як слід, то просто одного дня господарі повинні сказати: „Шановні гості! Десять століть гостини, це досить переконуючий доказ старопольської гостинности, отже йдіть — будь ласка на чотири вітри, звідки прийшли".

Коли ми інтрузи або окупанти — то справа покищо вирішена Радою Амбасадорів.

Колиж ми на правах азилю, то нічого лекшого, як одного ранку відставити нас до границі.

Труднощів з відставою не буде. Адже по словам п. Стронського ми така мікроскопійна меншість, що навіть переповнення в потягах не буде.

Одна тільки трудність у тім цілім інтересі: До якої границі нас відставити!?

Україна?!... Такої нема, а як є, то вона не наша, бо ми не українці, тільки русини.

Угрорусь?!... Така що-правда є, але зате там мешкають русини, а не українці...

Ще найбільше нам відповідалаб Хорватія. Без жарту: **Хорватія!** Адже один наддніпрянський учений доказав раз сам собі, що галичани, це ні менше, ні більше, тільки... білі хорвати.

Але хто до нас тепер у Хорватії призначеться?! Кревняки десь давно повмирали, метрики ледви чи є, а так — на слово, хто в нинішних часах повірить.

На мою думку требаб вибрати спеціяльну комісію, якаб дефінітивно і невідкличнo вирішила, звідки ми прийшли і що ми до біса за птиці. Коли це станеться, то тоді ясно буде, де наша батьківщина і куди нам забиратися.

А може... може справді ми ні одно, ні друге, ні третє, але — як кажуть деякі — тільки леправдиві діти австрійського уряду і пруської інтриги?!...

Тоді ми маємо право домагатися аліментів у формі пристановища!

Батько помер, але мати ще жиє і повинна нами заопікуватися.

В імени всіх галицьких племен: українських, русинських і руських кличу: Ради Бога, вирішуйте цю справу скорше, бо я ще готов умерти в переконанні, що я українець і живу на своїй рідній землі!

Галактіон Чіпка.

Спалення степниці на площі „Сокола-Батька".

Від заряду площі дістаємо таке письмо: Степениця, поставлена в 1925 р., була 20 метрів довга і 10 метрів висока. Вибудовано її коштом 1.650 долярів. Під степеницею був приготований матеріял вартости 2.000 золотих на поставлення паркану тому, що площа мається поширювати. В ночі з дня 2. на 3. листопада около год. 3. невідомі злочинці підпалили степеницю від сторони повистанової площі. Мусіли її облити якимсь легкозапальним плином, бо — як ствердив сторож — до чверть години вогонь обняв цілу будову. Поліціянт з „Торгів Східних" сам побіг до телефону, щоб візвати міську пожарну сторожу та сказав сторожеві площі, що не потребує йти на рогачку до телефону тому, що він сам це зробить. За чверть години прибули дві пожарні сикавки з обслугою з ...

14 осіб, але не врятували вже навіть прилягаючого паркану. Хоча польська преса подає, що поліційне слідство мало нібито виказати, що степенищю підпалили самі українці, то стверджуємо факт, що поліція навіть не переслухала сторожа площі.

Пожежа була дуже велика. Як це стверджує сусід п. Вовк, полумінь сягала яких 40 метрів угору.

Зі степенищі лишилася тільки купа вугля. Спалилося ще понад 40 метрів паркану. Під степенищею були уміщені в одягальнях ріжні руханкові і спортові прилади і прибори до легкоатлетики, так, що загальна шкода „Сокола-Батька" переходить суму 2.000 долярів.

З нашої еміґрації.

Реферат п. М. Галагана в Парижі.

В „Українській Громаді" в Парижі, що обєднує яко мога більшу скількість земляків-емігрантів, без огляду на їхні політичні пересвідчення, мав недавно довший відчит п. М. Галаган, один з активних робітників серед нашої еміграції в Празі. Був це яскравий образ життя та діяльности нашої еміграції в Чехословаччині.

Цінним у відчиті було, що референт змалював цей образ на історичній перспективі. Діяльність наших земляків на еміграції виступила як явище, що має внутрішній звязок з попереднім розвитком подій, а не є вислідом самої нашої мілітарної невдачі.

Референт почав із короткого огляду ріжних українських еміграційних наукових установ (професійних, громадянсько-політичних), організації обєднань українських політичних угрупувань та про умови життя і джерела прожитку ріжних верств еміграції (інтелігенція, студенти, робітники, селяни).

Після ознайомлення авдиторії з ріжними проявами і формами чисто-національно-української праці в ріжних ділянках наукової, громадської, політичної і гуманітарно-допомогової діяльности, референт поінформував слухачів також і про ці міжнаціональні організації, які повстали в Чехословаччині і в яких беруть участь ріжні наші гуртки. Зокрема інформував про діяльність козачого угрупування, що єднається коло „Вольного Козачества" — „Вільного Козацтва" (союзники українських польонофілів і т. зв. уряду УНР на чолі з А. Лівицьким) та про „Лігу Сходу Европи" заініційовану російськими ессерами Черновим і Гуревичем.

У своїх висновках референт виразно зазначив, що українська еміграція не сміє перебільшувати своєї ролі і значіння в боротьбі нашого народу за своє визволення. Наша визвольна боротьба відбувається головно там, де живе наш народ, це значить, у краю, а не на еміграції. Еміграція є лише невеликою часткою свого народа, яка по самій своїй природі не може бути рішаючим чинником, а може лише допомогати визвольним змаганням свого народу. Ріжна державно-урядова титулатура, якою користуються чи зловживають ті чи інші емігрантські угрупування, не змінює суті справи, бо всякі „уряди" і „голова держави", „міністри і т. д. нічого неварті, наскільки у своїй чинности вони не мають підтримки в краю та наскільки їхня праця не має підстав у реальній краєвій організації. Як і кожна інша, еміграція українська поставлена перед необхідністю спершу дбати за своє фізичне істнування. Але перед нею стоять ще і інші завдання. Еміграція повинна підготовляти себе до того, щоб бути корисною для свого народу після повороту до краю, коли обставини на те дозволять; вона мусить набирати за кордоном ріжного знання і досвіду. Вона зобовязана робити за кордоном для нашої справи все те, чого не можуть робити наші діячі в краю, і в першу чергу повинна яко мога точ о та широко інформувати чужинців про наші справи. Слід додати, що сам М. Галаган належить до дуже активних працьовників на цьому полі.

I. C.

Ріжні вісти.

СПРАВА ЗМІНИ КОНСТИТУЦІЇ.

Дня 15. листопада почалася в конституційній комісії дебата над внесенням ББ в справі зміни конституції. Першив промовляв пос. Лібермаи. Предсідник Маковський ресумуючи висліди дискусії, ствердив, що висунено такі можливости: принняття внесення в зголошеній вже стилізації, відкинення його, а вкінці доповнення зголошеними внесеннями. Оборона й узгіднення внесень буде завданням нового референта, на якого предсідник предкладає пос. Пілсудського. Справа піде до регуляміновоі комісії. Комісія приняла спосіб поступовання, предложений предсідником.

ЗАВОРУШЕННЯ В РОМУНІЇ.

Віденські часописи повідомляють (з Букарешту, що останніми днями в кількох ром. місцевостях прийшло до сутичок між ром. селянами та прихильниками давного уряду Братіяну. В кількапятьох селах селяни атакували жандармерію.

РИКОВ — БУХАРІН — ТОМСЬКИЙ.

З Москви приходять вістки, що там сформувалася трійка володарів СРСР. Риков - Бухарін - Томський, яка рішилася на остаточну розправу проти Сталіна. Популярність Сталіна меншає. Сталін старається всіми способами здобути переважаючий вплив в армії. В звязку з цим наступила димісія Ворошилова, прихильника Рикова. Коли Сталін перепре на становище комісаря військових справ Уншліхта, матиме армію по свому боці.

ЗАМАХ НА ПРЕЗИДЕНТА ЛАТВІЇ — ПРОВОКАЦІЯ.

З Риги повідомляють: Поліція ствердила, що замах на поїзд президента Латвії був ділом провокації. Замах цей улаштив поліц. агент Кавке. Він задержав поїзд, перед тим вложивши між шини сокиру. Хотів так на себе звернути увагу та дістати відзначення. Його арештували і передали судові.

ДОВІРЯ ДЛЯ НОВОГО УРЯДУ ПУАНКАРЕ.

Французька палата ухвалила заяву довіря для уряду 335 голосами проти 147.

ВЕЗУВІЙ ОЗИВАЄТЬСЯ.

З Риму прийшла вістка, що з кратеру Везувія стали добуватися струї лави. Знавці твердять, що небезпеки для населення нема.

ЗАТОНУЛО 118 ПОДОРОЖНІХ.

З Ню Йорку повідомляють, що разом із кораблем „Вестріс" затонуло 118 подорожніх, а вирятували 229. Затонуло теж 10 тех із дипл. документами і 100 мішків почти. Моряків загинуло 45. З усіх подружніх пар, які були на кораблі, загинув чоловік або жінка, в одинокім випадку вдалося вирятувати чоловіка й жінку. Корабельна лінія, до якої належить „Вестріс", заперечує, наче би причиною катастрофи було це, що вантаж пересунувся за валну часть корабля.

БУДІВЕЛЬНА КАТАСТРОФА У ЛЬВОВІ

Дня 15. листопада приключилася при вул. Боїмів будівельна катастрофа. В новім, викінчуваним будинку завалилося руштування. Два робітники, Марківський і Пасічний, що працювали там, упали з висоти 2-го поверха на камінну долівку. Марківський згинув на місці, а Пасічний поломив собі руки та заливав потрясення мозку. Його в грізному стані відвезли до шпиталю. Кажуть, що за катастрофу винуваті робітники, бо руштування було слабо збудоване.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·87·00—8·88·00, канадійський долар 8·81·00—8·81·50 чеська корона 0·26·25—0·26·50, австрійський шілінг 1·25·33 1·25·66, румунська лея 0·05·25—0·05·50, французький франк 0·34·50—0·34·75, швайцарський франк 1·71·50—1·71·75, фунт штерлінгів 43·35·00 43·75·00, радянський червінець 26·00 27·00.

Збожа.

Пшениця двірська 46·00—47·00, пшениця селянська 44·00—45·00 жито галицьке 35·00—36·00, ячмінь галицький броварний 30·50—31·50, ячмінь на [illegible] [illegible], ячмінь [illegible] [illegible], кукурудза [illegible] галицький [illegible], [illegible] ська [illegible], фасоля біла 75·00—100·00, фасоля кольорова 30·00—35·00, фасоля краса 65·00—75·00 горох пів-Вікторія 50·00—60·00, горох пізьний 40·00—47·00, бобик 30·00—35·00, мішанка паст. в зерні 60·00—00·00, вика 35·00—39·00, сіно солодке краєве прасоване 18·00—20·00, солома прасована 8·00—9·00, гречка 34·50—35·50, льон 72·00—74·00, дубінь синій 21·00—22·50, ріпак озимий 70·00—72·00, мука пшенична 50 прц. 83·00—84·00, мука житня 70 прц. 51·00—51·00, грисік кукурудзяний 69·00—70·00, мука кукурудзяна 49·00—51·00, отруби житні 25·25—25·75, отруби пшеничні 25·25—25·75, крупи гречані 65·00—71·00, пшоно 24·75—25·25, крупи ячмінні 49·25—51·75, пенцак 49·00—51·00, просо краєве 40·00—41·00 макухи льняні 49·00—50·00, конюшина краєва 220·00—250·00, мак синій 125·00—135·00, мак сивий 100·00—110·00. Мішки ютові виробу Страдом Варта 1·68—1·72, мішки уживані добрі 1·38—1·42.

НОВИНКИ

— **На покриття шкід спричинених демонстрантами в Т-ві „Просвіта"** зложили: п. Волосянський, Сокаль 10 зол.; о. М. Султицький, Заболотів 9 зол.; інж. Цибрівський, Надвірна 50 зол.; чит. „Просвіти", Монастириська 10 зол.; Кооп. „Праця", Серники Сер. 10 зол.; о. Кучма Іван, Надвірна 30 зол.; Заячківський, Надвірна 50 зол.

— **Львівські самогубства.** Двох молодих робітників зійшло зі світа добровільно, невдоволені життям; 23-літній кравецький челядник Денис застрілився на Янівськім цвинтарі, а 26-літній пекарський челядник Батіх убив себе чадом.

— **Підвишка комірного.** Організація львівських комірників збирається на віче дн. 16-го ц. м. в год. 7.30 веч. в Технологічнім Інституті на вул. Бурлярда 5, щоби запротестувати проти нових змагань підвишки комірного, над якою має радити сойм.

— **До чого доводять заздрощі.** 26-літній мулярський челядник Феліко Куц убив ножем 7-го вересня на площі перед великим міським театром свою любку 25-літню Катерину Горинь. Причиною вбивства — заздрощі. Катерина проживши з ним кілька місяців, не не була вдоволена його побоями і зрікдась думки вийти за нього замуж. Підшукала собі кращого кандидата на мужа, також молодого мулярa і покинула Куца. Куц домагався від неї, щоби вона вернулась до нього. Дівчина заявила йому рішуче, що цього не зробить і ще захвалювала прикмети свого нового хлопця. Куц після одної „рішаючої" розмови на цю тему, пробив її чотири рази ножем. У суді признався до вини і виправдувався тим, що пристрасть заволоділа ним уповні. За вбивство дістав 4 роки тяжкої вязниці.

— **З сільських трагедій.** 26-літня Анна Баландюк з Вишеньки біля Городка втопила до спілки зі своїм любком Миколою Рисаком 14-літню дівчину Юрочку, яку буцім-то відвезла на роботу до Львова. Утоплену ограбили з 35 зол., які дівчина мала при собі. По наших деяких селах панує страшна нужда, коли спонукує людей до таких злочинів! — У Бріджині в с. Поникві невідомий злочинець зарізав 20-літню служницю Лачинську, яку ограбив з 750 зол. Підозріння паде на господаря, в якого Лачинська служила; не є виключений у злочині підклад еротичний.

— **Лавреати Нобля.** Телеграма зі Штокгольму повідомляє про такий поділ нагород: за р. 1927 дістав Ноблівську премію Бергсон, за 1928 — Сіґрід Ундсет. Бергсон — найвизначніший сучасний фільософ, член „Французької Академії", бувш. проф. „Колеж де Франс" і бувш. голова „Міжнародного Комітету для духової співпраці народів" уродився 1859 р. у Парижі. Його батько жидівський еміґрант з Польщі, мати францужена. Бергсон є автором таких творів: „Безпосередні дані нашої свідомости", „Матерія і память", „Творча еволюція", „Сміх" (студія про суть комізму), „Духова енерґія", „Вступ до метафізики", „Психофізіольогічний паральогізм" і „Тривання та одночасність" (з приводу теорії Айнштайна). Його твори перекладені на всі европейські мови і студії та коментарі до них складаються на окрему обширну літературу. — Норвеська письменниця Сіґрід Ундсет, що мала дістати Ноблівську нагороду два роки тому, досі відома досить обмеженій скількости читачів. Її трилогія повість „Христя — дочка Лаврана" „Христіяна Лавранда" перекладена на німецьку мову є історичною повістю з середновіччя. Друга ведавна повість „Олаф Авдунсон" перекладена на франц. мову цього року зустрілася з прихильною оцінкою франц. критики. Крім цього відомі її повісти „Дженні", „Марія Уліє" та „Весна". Ундсет є донькою визначного археольоґа, що був директором Націон. Музею в Осльо і виявила вже вчасно свій талант, що звернув на себе увагу.

— **Ріжні вістки.** У Відні підготовляють [illegible] конґрес, що має стати [illegible] пропаґанди для обґрунтування ідеї Панєвропи.

Вийшли з друку

Етнольоґійні культурні округи

науковий текст д-ра Вільгельма Шмідта, переглядні картини К. Штрайта. Авторизований переклад з французького.

Безплатний додаток до книжки Кс. Сосенко. Культурно-історична постать ст. у. свят Різдва і Щедрого Вечера, виданий задля орієнтації при характеристиці культурно-релігійних традицій українського народу.

Хто купив згадану книжку, нехай зволить зголоситися за додатком „Етн. культурні округи" до Книгарні Н. Тов. ім. Шевченка, до Книгарні У. П. Т. при вул. Руській, і до книгарні при вул. Рутовського, у Львові, — або до автора, в Конюхах, біля Бережан.

Книжку враз зі згаданим додатком можна набути у вказаних книгарнях або у автора по ціні 16 зол. 915 1—1

— З огляду на велику недостачу хеміків-спеціялістів у СРСР рішили приняти нових 470 студентів на хемічні факультети та технічні високі школи, досі не приняті. — Московська міська рада не довела до кінця порозуміння з німецькими промисловцями в справі будови підземельної залізниці в місті; тепер вона пробує побудувати її власними силами. — У найблизчих днях два французькі летуни Саді Лекуен і Лебрі попробують побити світовий рекорд довжини лету. — У Лодзі переловили двох малолітніх членів бандитської ватаги 19-літнього і 14-літнього хлопця, що вбили подружу пару Фішерів. — Жюрі під проводом відомого франц. маляра Ван-Донгена вибрало на 1929 р. нову красуню, що в імені Франції поїде весною в Гальвестон на міжнародній конкурс краси; є нею 18-літня балєріна Марґаріта Дюфрен.

— **Катастрофи.** В Арґентині буревій знищив 30 будівель, убив 40 осіб, а поранив 116. — Під Сокалем упав військовий літак з Ліди і розбився; летун сильно ранений. — Між Збаражем і Тернополем вилетів із шин товаровий поїзд; 4 вагони знищені; людських жертв нема. — Недалеко від Вороніжа, в м. Колимец, повстала пожежа підчас кінової вистави, призначеної для дітей. Кіно згоріло вповні, а з ним багато дітей. — У Річмонді (Каліфорнія) вибух на фабриці спірту вбив 3 робітників а 5 ранив.

— **Вістки з Польщі.** У міністерстві військових справ переводять обмеження бюрових урядовців; 250 старшин перейдуть з бюр до активної служби в рядах армії. — Ген. Сікорський, що має відпустку і живе на чужині, дістав її продовження на необмежений час. — У Варшаві мають основувати спеціяльний музей державної поліції, з відділами: кримінальним, науковим і історичним.

— **Цікаві розкопки.** У півд. Африці найшов німецький археольоґ д-р Фробеніюс над берегами ріки Лімпопо, країні зулюсів, останки старинного храму і інші сліди праст[а]рої цивілізації. Розкопки переведені в сусідстві старого міста, що давно щезло, ствердили, що там находились шахти, звідки предки зулюсів і кафрів добували мідь і олово. Найдено там багато бронзових виробів, зразки досі невідомого.

— **Світове кіно.** У Римі відкрили святочно у присутности короля, дипльоматів, представників Ліґи Націй і Муссоліні, міжнародній інститут виховної кінематографії. Муссоліні призначив на цю ціль окремі фонди і славну віллю Фальконієрі, побудовану в 1554 р. — Фільма, що йде з успіхом у Парижі „Терпіння і смерть Жанни Д'Арк" досі не допущена в Англії. Англ. цензура домагається, щоби участь англійців в історичнім процесі „Орлеанської Діви" була змальована так, що вина присуду на неї паде виключно на франц. духовенство. Французька преса питається на це з обуренням: „Чи можна фальшувати історію?" — У Парижі радить перший католицький кіновий конґрес — Голівудська фірма „Ферст Нешіонел" почне виробляти виключно балакучі фільми.

— **Слава.** В останнім часі франц. журнал „Слявянський Світ" оповідає в окремій статті подрібна історія одного оповідання Льва Толстого п. з. „Де любов, там і Бог", виданого вперше в 1886 році. Його вважають одним з архитворів останньої доби творчости Толстого, коли він писав маленькі нариси призначені для найширших клас суспільности, головно селян і робітників. Це оповідання було переробкою нарису, який прислав йому хтось з приятелів з часопису журналу „Батько Рабочий". Де воно називалось „Батько Мартин". Нарис був вільною переробкою з англійської мови. Толстой виславши його і помістив у збірці своїх творів як власний, забуваючи про джерело, звідки він його зачерпнув. Це оповідання переклав на французьку мову один протестантський журнал у Тулузі „Вільна церква" у 1886 р. Але його кілька франц. священиків Робертс Селянос, який прочитав [illegible] Толстого, оповідання, виданого Селянсом р. „Народного, з ілюстраціями у 1862 р. і Селянським Листом" в [illegible].

написав тоді до Толстого і розяснив йому, що його оповідання помандрувало через англійський переклад і російський між його матеріяли. Толстой виправдався забуттєм і обіцяв більше його не підписувати. Але знову минув якийсь час і Толстой разом з видавцями забув про цей инцидент. Оповідання Седенса попало знову в збірні твори Толстого і його наводили, як зразок архитвору великого письменника.

— **Народний Дім — „мюзік-голем“.** „Правда“ з 6-го ц. м. подає вістку, що ленінградський „Народній Дім“ буде перетворений на „мюзік-голь“. Ця велика оперова саля віддана в аренду дирекції „мюзік-голя“ на три зимові сезони. Друга частина дому т. зв. „залізна саля“ передана клюбові Леніна. „Правда“ нарікає, що для розривки 65.000 пролєтарів ленінградського району залишається тепер лише кіно.

— **Боротьба з курцями.** Париська поліція ввела новий важливий розпорядок. Щоби оминути частих небезпечних пожеж у ріжних театрах і кінах вийшла заборона курити в цих будівлях, навіть поза салею, в коридорах.

— **Французькі суфражетки** починають процес проти поліційного комісаря, який держав їхню „голову“ Марію Верон 4 години в слідчій вязниці. Вони демонстрували перед сенатом, домагаючись прав голосування. Коли їм поліція казала розійтись, вони всі посідали на лавки. Прийшло до бійки і поліція силоміць відвезла їх до вязниць, де тримала до вечора.

Опікуни стрілецьких могил.

Дальший список членів-опікунів стрілецьких могил, які зложили в касі Т-ва Охорони Воєнних Могил, Львів, вул. Руська ч. 18/Д, *по 15 зол.*, перебираючи опікунство *над одною стрілецькою могилою*:

385) д-р Лев Бачинський, Станиславів, 386) інж. Юліян Мудрик, Львів, 387) Мариян Стахурський, Львів, 388) д-р В. Гіцінський, Ярослав, 389) д-р І. Рижий, Городисланичі, 390) Т-во „Основа“, Данціг, 391) Петро Гук (на могилу стрільця М. Гука), Яструбичі, 392) Кружок „Рідної Школи“, Судова Вишня, 393) Маріян Ясеницький, Жовтанці, 394) читальня „Просвіти“, Тукова, 395) „Українська Бесіда“, Чортків, 396) Богдан Стислозський, Львів, 397) Михайло Геник-Березовський, Стрий, 398) Українська Студентська Громада, Познань, 399) Філія „Союзу Українок“, Рогатин, 400) Кружок „Рідної Школи“, Сянік (замісць вінка в честь Полеглих в день 1. XI. 1928 р.), 401) Українська Повітова Каса, Рогатин, 402) Вн. Иосифовичі, Хитари ад Сколе.

Перебрали опікунство *над одною могилою*, а зложили *по 20 зол.*: 403) Повітовий Союз Кооператив, Чортків, 404) інж. Юліян Павликовський, Львів.

Перебрали опікунство *над двома могилами* і зложили *по 30 зол.*: 405) о. Гординський, Кульчиці ад Самбір (дрібна шляхта зі своїм парохом і учениками), 406) Евстахій Войтів, Львів.

На опікунство 4-ох могил зложив *60 зол.*: 407) Проф. Петро Холодний, Львів.

Крім того американське „Обєднання“ зложило дальшу рату в сумі 25 американських долярів, так, що згадана американська організація зложила вже досі на ціли Т-ва Охорони Воєнних Могил у Львові суму 100 (сто) американських долярів і тим самим перебрала опікунство над 60 стрілецькими могилами.

Дописи.

НЕМИРІВ. (Кого ми удержуємо своїм хлібом! — Цікава інтервенція). Від десятка літ має у нас адвокатську канцелярію д-р Генрик Розенберг. Пустив корінчи в наш немирівський пісок і тягне з нього обильні соки. При вигідному житті найшлася і камениця і готівка. Здавалосьб, зуміє він пошанувати тих, яким завдячує розвій свого інтересу. Здавалось би, а є навпаки! Бо д-р Розенберг вилазить зі шкіри, щоб виказати „організації народовій“, який він ревний поляк і які великі вслуги Польщі прислуги. Нам до цього не будоб остаточно нікого діла, що п. Генрик на чиїхсь услугах, хоча він при кожній нагоді вислухує від поляків таке: Геть, жиде! Але останніми часами він не тільки при кожній нагоді заявляє, що нас, українців, не признає, але нема ніякої польсько-жидівської акції, яка звертається на нашу шкоду, в котрій не булоб його руки. Таким свіжим протиукраїнським подвигом була його промова при конституванні громадської зверхности в Немирові, в якій він звернувся з протестом проти предложення одного з громадян вибрати двох асесорів-українців. Було це таке валабство, що не стерпів його навіть рідний Іван Яртимець, який увійшов з кількома іншими до ради з польсько-жидівської листи. І треба було аж цього виступу, щоб українське населення Немирівщини прозріло і щоб поставило собі питання, кого воно годувало стільки літ своїм гірко злобуваним хлібом, чому давало себе стільки літ зневажати д-ру Розенбергові, щоби врешті звернутись до Союзу Українських Адвокатів не віддавати тому панові під ніякою умовою заступств, а чим скорій післати сюди молодого, енергійного адвоката-українця. — Почались і тут репресії. На св. Дмитра відбулись ревізії в управителя кооперативи Василя Каліцинського, в господарів Володимира Смокорівського й Андрія Трусевича та в абсольвента гімназії Стефана Котовича. Шукали за „Сурмою“ і зброєю, розпорювали сінники, святі мусіли виступати з рам... Відтак зайшли і до читальні „Просвіти“. Саме тоді підкопувався о. Микулович під тютюневу монополію: говорив про шкоди, які приносить курення тютюну для людського організму. Тай перешкодили... Здавалосьб мир. Де там! В навечеря 10-літнього обходу істнування Польщі явився член державної поліції в о. Микуловича, обявив йому, що з вірodoстойних джерел поліції відомо, що завтра має бути в тутешній церкві велике Богослуження, в якому візьмуть участь усі доокличні священики, що після Богослуження відбудеться похід вірних на чолі з Соколами і Лугами, який має перебити святочний похід польський і що поліція робить його (о. М.) відповідальним за все, що протизаконно в цьому дні станеться та що його напевно заарештує... Чи не цікава інтервенція.

Громадянин.

Театри.

Великий Міський Театр:

Пятниця 16-го, г. 7·30 веч. „Милосердя“.

Субота 17-го, г. 3·30 попол. „Деяди“, Міцкевича.

Субота 17-го, г. 7·30 веч. „Мадам Бутерфляй“.

Кіна.

„Аполльо“: „Кохання та сльози Шопена“.

„Лев“: „Кохання та сльози Шопена“.

„Оаза“: „Еспанський соловій“.

„Палас“: „Янгол вулиці“.

„Фатаморгана: „Легка добича“.

Нові книжки й журнали.

Вас. Мудрий: **„Роля „Просвіти“ в українському життю“.** З приводу шістьдесятиліття „Просвіти“. Львів, 1928. Накладом Т-ва „Просвіта“. Число видання 742. Стор. 20. форм. 8°.

60-ліття „Просвіти“ у Львові“. Реферат П. Петрика. Львів. 1928. Накладом Т-ва „Просвіта“. Число видання 741. Стор. 16. форм. 8°.

Д-р Іван Бриk: **Зборівська могила чесько-словацьких борців за волю.** У десятиліття геройської смерти. Накладом „Громади чесько-словацьких легіонарів у Празі“. Стор. 32. форм. 16°. З портретом през. Масарика та кількома знимками.

Wl. Lewickyj (Leopol): **„La Spirale logarithmique et sa developpante.** Відбитка з Записок Наукового Товариства ім. Шевченка.

Д-р В. Левицький та д-р М. Кравчук: **„Формула Стірлінга“.** Відбитка з „Записок Київсько-Сільського Господарського Інституту“ том. III. 1927.

Д-р Володимир Левицький: **Трактриса як еввольвента ланцової лінії“.** Київ, 1928. Відбитка з „Записок Київського Інституту Народньої Освіти“. — Книжка III.

Вістник Українського Національного Музею Архіву при Українськім Інституті Громадознавства у Празі ч. 1. Прага 1928. На правах рукопису. Стор. 38. форм. 8°. Видання літогр.

„Нива“, часопис присвячений пересвим і суспільним справам. Львів, за жовтень 1928. Ч. 10. Рік XXIII.

„Табор“, воєнно-літературний журнал. Ч. 8. За серпень 1928 р.

„Przegląd Polityczny“, czasopismo, poświęcone zagadnieniom polityki zagranicznej. Warszawa — Wrzesień, 1928. Tom IX. Zeszyt 1—3.

I. Walny Zjazd kandydatów adwokackich odbyty w Krakowie dnia 5. i 6. czerwca 1927 r. Przebieg i uchwały. Kraków 1927. Str. 56. 8°.

Józef Watra-Przewłocki: **Prawdziwy mężczyzna. Powieść.** Poznań 1928. Wielkopolska księgarnia nakładowa Karola Rzepeckiego. Стор. 168. форм. 16°.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Новий Український Театр дир. П. Карабіневича на Волині.

Мартів	17/XI	День і ніч.
	18/XI	Вій.
Любоміль	19/XI	Ґейша.
	20/XI	Маруся Богуславка
	21/XI	Барон Кіммель.
	22/XI	Казка старого млина.
	23/XI	Вій.
	24/XI	День і ніч.
	25/XI	Ой не ходи Грицю
	26/XI	Циганка Аза.
	27/XI	Запорожець за Дунаєм.
	28/XI	Вихрест.
	29/XI	Два злодії.
Ковель	30/XI	Маруся Богуславка
	1/XII	Ґейша.
	2/XII	Вій.
	3/XII	Барон Кіммель.
Камінь-Коширск	4/XII	Маруся Богуславка
	5/XII	Ґейша.
	6/XII	Барон Кіммель.

Позір Теребовельщина! З нагоди 60-літнього ювилею Матірного Тов. „Просвіта“ і з нагоди 25-літнього ювилею свойого істнування, Філія тов. „Просвіти“ в Теребовлі влаштовує Виставу Української книжки. Вистава отворена буде в днях 18, 19. і 20. падолиста від год 9. зранку до 6-ої вечера. Вистава буде обіймати більш як 1500 томів. Вступ безплатний. — Виділ. 1—1

З Українського Філятелістичного Т-ва У Львові. Пригадується, що сходини Українського Філятелістичного Товариства відбуваються що-суботи від год. 18. веч. при вул. Зіморовича 20 („Сільський Господар“). Гостям раді. — **Виділ.**

Подяка.

Високоповажаному Пану Д-ру Остапові Приймі складаю враз з своєю дружиною глибоко-сердечну подяку за уратовання її життя, вилічення з грізної недуги та за всі старання привести її найскорше до здоровля.

Інж. Р. Кахникевич.

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло“ З друкарні Видавничої Спілки „Діло“. Львів. Ринок ч. 10.